VERGİ USUL KANUNU GENEL TEBLİĞİ
(Sıra No: 507)

Giriş

MADDE 1 –(1) Günümüzde bilgi-iletişim ve finansal teknoloji alanındaki hızlı gelişmeler ile elektronik belge uygulamalarında kat edilen önemli mesafeler, mükelleflerimizin iş süreçlerini, ödeme ve tahsilat süreçlerini, müşterilerine düzenlemekte oldukları belgelerin oluşturulması, iletilmesi ve muhafazasında sağlamakta olduğu verimlilik, maliyet avantajı, işlem kolaylığı ve etkin analiz ve denetim kolaylığı nedeniyle, yeni uygulamaların mükelleflerimizin kullanımına sunulmasının önemini artırmaktadır.

Bu kapsamda, bankalar, elektronik para kuruluşları, ödeme kuruluşlarınca sunulan yeni teknolojik gelişmelere uygun, kullanımı kolay ve mobilitesi yüksek ve fiziksel/klasik tahsilat araçları (fiziki POS cihazları) gerektirmeyen daha düşük maliyetli çözümler uygulamada ortaya çıkmaya başlamaktadır. Bu gelişime uygun olarak vergi mevzuatı çerçevesinde mal ve hizmetlerin satışına yönelik işlemlerle buna yönelik tahsilatların güvenliğinin ve belge düzeninin sağlanması hususu da son derece önem arz etmektedir.

Bu Tebliğ ile yukarıda belirtilen yeni teknolojik gelişmelere uygun ve "Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi" olarak tanımlanan sistem çerçevesinde, mal ve hizmet satışlarına ait bedellerin tahsilatı ile mali belgelerin elektronik ortamda oluşturulmasına ilişkin satış, tahsilat ve elektronik belge uygulamalarının Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetkilendirilen kurum ve kuruluşlar tarafından mükelleflerin kullanımına sunumu ve mükellefler tarafından kullanımı sırasında uyulması gereken usul ve esaslara yer verilmiştir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 242 nci maddesinin ikinci fıkrasında Hazine ve Maliye Bakanlığının, "…elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye, elektronik ortamda tutulmasına ve düzenlenmesine izin verilen defter ve belgelerde yer alması gereken bilgileri internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında Maliye Bakanlığına veya Maliye Bakanlığının gözetim ve denetimine tabi olup, kuruluşu, faaliyetleri, çalışma ve denetim esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenecek olan özel hukuk tüzel kişiliğini haiz bir şirkete aktarma zorunluluğu getirmeye, bilgi aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu Kanun kapsamına giren işlemlerde elektronik imza kullanım usul ve esaslarını düzenlemeye ve denetlemeye…"

yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

(2) 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde "Mükellef ve meslek grupları itibariyle muhasebe usul ve esaslarını tespit etmeye, bu Kanuna göre tutulmakta olan defter ve belgeler ile bunlara ilaveten tutulmasını veya düzenlenmesini uygun gördüğü defter ve belgelerin mahiyet, şekil ve ihtiva etmesi zorunlu bilgileri belirlemeye, bunlarda değişiklik yapmaya; bedeli karşılığında basıp dağıtmaya veya üçüncü kişilere bastırıp dağıtmaya veya dağıttırmaya, bunların kayıtlarını tutturmaya, bu defter ve belgelere tasdik, muhafaza ve ibraz zorunluluğu getirmeye veya kaldırmaya, bu Kanuna göre tutulacak defter ve düzenlenecek belgelerin tutulması ve düzenlenmesi zorunluluğunu kaldırmaya,"

(3) numaralı bendinde; "Tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu şekilde tutulacak defter ve kayıtların kopyalarının Maliye Bakanlığında veya muhafaza etmekle görevlendireceği kurumlarda saklanması zorunluluğu getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye,"

(4) numaralı bendinde; "Bu Kanunun 149 uncu maddesine göre devamlı bilgi vermek zorunda olanlardan istenilen bilgiler ile vergi beyannameleri ve bildirimlerin, şifre, elektronik imza veya diğer güvenlik araçları konulmak suretiyle internet de dahil olmak üzere her türlü elektronik bilgi iletişim araç ve ortamında verilmesi, beyanname ve bildirimlerin yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişiler aracı kılınarak gönderilmesi hususlarında izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, beyanname, bildirim ve bilgilerin aktarımında uyulacak format ve standartlar ile uygulamaya ilişkin usul ve esasları tespit etmeye, bu zorunluluğu beyanname, bildirim veya bilgi çeşitleri, mükellef grupları ve faaliyet konuları itibarıyla ayrı ayrı uygulatmaya, kanuni süresinden sonra kendiliğinden veya pişmanlık talepli olarak verilen beyannameler üzerine düzenlenen tahakkuk fişi ve/veya ihbarnameleri mükellefe, vergi sorumlusuna veya bunların elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verdiği gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda tebliğ etmeye ve buna ilişkin usûl ve esasları belirlemeye,"

(6) numaralı bendinde; "Vergi güvenliğini sağlamak amacıyla niteliklerini belirleyip onayladığı elektrikli, elektronik, manyetik ve benzeri cihazlar ve sistemleri kullandırmaya,"

Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkili olduğuna ilişkin hükümlere yer verilmiştir.

(3) Ayrıca 3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun "Yetki" başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre ödeme kaydedici cihazların kullanılmalarıyla ilgili olarak, bu Kanunla belli edilen hususlar dışında uyulması gereken usul ve esasları belirlemeye ve bunlarda değişiklik yapmaya Bakanlığımız yetkili kılınmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;

a) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,

b) Başkanlık: Gelir İdaresi Başkanlığını,

c) Elektronik belge (e-Belge): Usul ve esasları Vergi Usul Kanunu genel tebliğleri ile belirlenen elektronik belgeleri,

ç) Finans kuruluşu: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa göre faaliyet gösteren Bankalar ile 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanuna göre faaliyet gösterei elektronik para kuruluşları ve ödeme kuruluşlarından Hazine ve Maliye Bakanlığınca yetkilendirilen ve bu Tebliğde belirtilen sistemin işletilmesi nedeniyle Bakanlık, Başkanlık ve sistem kapsamındaki hizmetlerden yararlananlara karşı asli sorumlu olan kuruluşları,

d) Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi (Sistem): Finans kuruluşları ya da ödeme kaydedici cihaz üreticileri ile birlikte özel entegratör kuruluşlar tarafından bu Tebliğde belirtilen usul ve esaslara uygun gerçekleştirilen satış, ödeme/tahsilat işlemleri ile bu işlemlere ilişkin mali belgelerin elektronik belge olarak oluşturulması, iletilmesi, muhafaza ve ibraz edilmesi süreçlerine ilişkin olarak Bakanlıkça izin verilen sistemi,

e) Ödeme aracı: Bankalar, elektronik para kuruluşları ve ödeme kuruluşlarınca ödeme işlemlerinin yapılmasına olanak sağlayan fiziki/sanal kartları ya da bu kuruluşların hesaplarından ödemeyi gerçekleştirebilecek bilgileri barındıran ve fiziki niteliği bulunmayan yazılımsal uygulamaları (QR, NFC vb.),

f) Ödeme kabul eden araç: Ödeme aracını kabul ederek ödemeyi gerçekleştirebilen fiziki donanım veya yazılımsal uygulamaları,

g) Ödeme kaydedici cihaz: 3100 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde ve 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 ncimaddesi hükümleri uyarınca yayımlanan 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen teknik dokümanlardaki nitelikleri haiz cihazları,

ğ) Ödeme kaydedici cihaz üreticisi: 426 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen yeni nesil ödeme kaydedici cihazların üretim ve ithalatına ilişkin Bakanlıktan onay alan ve bu Tebliğde belirtilen sistemin işletilmesi nedeniyle Bakanlık, Başkanlık ve sistem kapsamındaki hizmetlerden yararlananlara karşı asli sorumlu olan kuruluşları,

h) Özel entegratör: Elektronik belgelerin (e-Fatura, e-Arşiv Fatura, e-Serbest Meslek Makbuzu vb. diğer elektronik belgeler) düzenlenmesi, iletilmesi, alınması ve saklama hizmetleri ile ilgili mükelleflere hizmet verme konusunda Başkanlıktan alınmış özel entegratörlük izni bulunan kuruluşları,

ifade eder.

Güvenli Mobil Ödeme ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi yoluyla elektronik belge düzenlenebilmesine ilişkin usul ve esaslar

MADDE 4 – (1) Ödeme kabul eden araçlar, finans kuruluşu ya da ödeme kaydedici cihaz üreticisi tarafından güvenliği sağlanmış ve bu Tebliğ kapsamındaki satış-tahsilat-belge oluşturma süreçlerine ilişkin işlemlerin doğru bir şekilde yapılmasına ait sorumluluğu bunlar tarafından kabul edilmiş nitelikte olmalıdır. Ödeme kabul eden araçların bu Tebliğde belirtilen elektronik belgelerin oluşturulması sürecinde belgelerde yer alması gereken zorunlu bilgileri temin edecek özellikte olması zorunludur.

(2) Ödeme kabul eden araçlar sadece bu Tebliğde tanımlanan finans kuruluşları ya da ödeme kaydedici cihaz üreticileri tarafından bu Tebliğde belirtilen sistemden yararlanmak isteyen mükelleflere verilebilir.

(3) Ödeme kabul eden araçların kullanılması suretiyle gerçekleştirilen mal ve hizmet satışlarına ait ödeme işlemlerinin, özel entegratör kuruluşları aracılığıyla, belge düzenleyecek mükellefin mükellefiyet türüne uygun şekilde, anlık olarak, mevzuatta öngörülen elektronik belgelere dönüştürülmesi ve düzenlenen bu belgenin elektronik (e-posta, sms, bankacılık uygulamaları vb.) ve/veya kağıt ortamda muhatabına iletilmesi zorunludur.

(4) Uygulama kapsamında mükelleflere hizmet vermek isteyen finans kuruluşlarının e-belge düzenlenmesi konusunda işbirliği yapacağı özel entegratör ile birlikte, ödeme kaydedici cihaz üreticilerinin ise işbirliği yapacağı banka, elektronik para kuruluşu ya da ödeme kuruluşu ve özel entegratör ile birlikte gerekli teknik, yazılım ve altyapı hazırlıklarını yaparak Başkanlığa yazılı olarak başvurması gerekmektedir. Başkanlık, yapılan başvuruların değerlendirilmesi sürecinde sistemin unsurlarına ilişkin her türlü bilgi, belge veya ilgili diğer kamu kurum veya kuruluşların uygunluğunu finans kuruluşları, ödeme kaydedici cihaz üreticileri ile özel entegratör kuruluşlardan talep edebilir. Başkanlık tarafından yapılan değerlendirme süreçlerini başarılı şekilde tamamlayan ve Bakanlık tarafından da izin verilen finans kuruluşları ile ödeme kaydedici cihaz üreticileri kendilerine izin yazısında bildirilen tarihten geçerli olmak üzere Tebliğle belirtilen sistem kapsamında ödeme/tahsilat ve elektronik belgelerin düzenlemesi hususunda işbirliği yapacakları özel entgeratörlerle birlikte mükelleflere hizmet verebilirler. İzin verilen finans kuruluşları ile ödeme kaydedici cihaz üreticilerine ve özel entegratörlere ilişkin bilgiler www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlanır.

(5) Bakanlık veya Başkanlık, ödeme kabul eden araçlar, bu araçları sunan kurum ve kuruluşlar ile sisteme ilişkin başvuru, test değerlendirme, izin, onay, güvenlik, denetim ve sorumluluğa ilişkin usul ve esaslar ile ilgili olarak uyulması gerekli kural ve standartları belirlemeye ve bunları Teknik Kılavuzlarla www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlamaya veya yazılı olarak finans kuruluşları ya da ödeme kaydedici cihaz üreticileri ile özel entegratörlere bildirmeye, izin verilen sistem unsurlarını denetlemeye ya da denetlettirmeye, sistem kapsamında sunulacak hizmetler nedeniyle mükelleflerden ya da özel entegratörlerin finans kuruluşları ile ödeme kaydedici cihaz üreticilerinden talep edebileceği komisyon, ücret vb. bedellerin azami tutarını belirlemeye ve bu hususta finans kuruluşları, ödeme kaydedici cihaz üreticileri ile özel entegratörlerden yazılı taahhütname almaya yetkilidir.

Sistemden yararlanabilecekler ve belge düzeni

MADDE 5 –(1) Bu Tebliğde belirtilen finans kuruluşları ya da ödeme kaydedici cihaz üreticileri tarafından sunulan Sistemden aşağıdaki belirtilen mükellef grupları ihtiyari olarak yararlanabilirler:

a) Ticari kazancı basit usulde tespit edilen mükellefler,

b) İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler,

c) Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler,

ç) Serbest meslek kazancı elde eden mükellefler,

d) Gerçek usulde vergilendirilen zirai kazancı elde eden mükellefler,

e) Vergiden muaf esnaf.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan mükelleflerden bu Tebliğle getirilen Sisteme dahil olanlar, Sistem kapsamında gerçekleştirdikleri mal satışı ve hizmet ifasına ilişkin 213 sayılı Kanun gereğince kendilerine düzenleme zorunluluğu getirilen mali belgeleri elektronik belge olarak düzenlemek ve müşterilerine belgenin türü ve niteliğine bağlı olarak elektronik ve/veya kağıt ortamda iletmek zorundadırlar. Vergiden muaf esnaflar, belge düzenleme zorunlulukları bulunmadığından, format ve standardı Başkanlık tarafından belirlenen ve www.efatura.gov.tr internet adresinde yayınlanan Teknik Kılavuzda belirlenen mali değeri bulunmayan, bilgi amaçlı "Bilgi Fişi" düzenleyeceklerdir.

(3) Sisteme dahil olan mükelleflerin, faaliyetlerinde ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyetleri bulunmamaktadır. Ancak sisteme dahil olan mükelleflerden hali hazırda ödeme kaydedici cihaz kullanmakta olanlar, söz konusu cihazlarını perakende satış fişi ile belgelendirilebilecek satışlarında kullanmaları mümkündür. Bununla birlikte söz konusu ödeme kaydedici cihazların Sistem kapsamında gerçekleştirilen ve e-Belge düzenlenen hallerde kullanılması durumunda, elektronik belgelere ilişkin olarak "Bilgi Fişi" (usul ve esasları Başkanlıkça www.ynokc.gib.gov.tr internet adresinde yayımlanan Bilgi Fişleri Teknik Kılavuzunda belirtilen) düzenlemeleri gerekmektedir.

(4) Sisteme dahil olan mükellefler, sistem kapsamında verilmeyen banka vb. kuruluşlara ait EFT-POS cihazlarını, ödeme kaydedici cihazlarla 483 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde ve bu Tebliğe dayanılarak Başkanlık tarafından yayımlanan Teknik Kılavuzlar, Protokol dokümanları ve Başkanlık tarafından www.ynokc.gib.gov.tr internet adresinde yapılan duyurularla belirlenen kurallara uygun kullanılması şartıyla kullanmaya devam edebilirler.

(5) Sistem kapsamında düzenlenen e-Belgelerin kağıt ortamda verilmesi gereken nüshalarının verilmesinde, ÖKC'lerin, EFT-POS cihazlarının ve Başkanlıkça izin verilen diğer cihazların kullanılması mümkündür.

Sorumluluk ve ceza uygulaması

MADDE 6 –(1) Bu Tebliğde usul ve esasları belirlenen Sistemi mükelleflere sunan finans kuruluşları, ödeme kaydedici cihaz üreticileri ile bu sistem kapsamında elektronik belgelerin oluşturulmasına yönelik hizmet sunan özel entegratörler, hizmet verdikleri mükelleflere ait tahsilat ve elektronik belge bilgilerini, tahsilatın yapılması ile elektronik belgelerin oluşturulması, imzalanması, gönderilmesi ve alınması amacı dışında (ilgili diğer mevzuatlarında izin verilen haller hariç) kullanamazlar ve işleme taraf olanların yazılı izni olmaksızın üçüncü kişilerle paylaşamazlar. Bu kuruluşlar bu faaliyetler kapsamında elde ettiği ticari sır niteliğindeki bilgilerin güvenliğinden ve gizliliğinden sorumludurlar.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasına aykırı olarak işleme taraf olmayan üçüncü kişilerle gizli kalması gereken bilgileri paylaştığı ya da bu Tebliğ ve bu Tebliğde belirtilen Teknik Kılavuzlarda açıklanan usul ve esaslara uymadığı tespit olunan, finans kuruluşları, ödeme kaydedici cihaz üreticileri ile özel entegratörlerin diğer Kanunların öngördüğü cezai sorumlulukları dışında ayrıca Bakanlık ve Başkanlık tarafından bu Tebliğ kapsamında verilen faaliyet izinleri iptal edilebilir.

(3) Sistemi mükelleflere sunan finans kuruluşları tahsilata ilişkin bilgileri, özel entegratörler ise bu sistem kapsamında oluşturulan elektronik belgeleri 10 yıl süre ile gizliliği ve güvenliği sağlanacak şekilde muhafaza etmek zorundadırlar. Bu zorunluluk, hizmetten yararlanan mükelleflerin 213 sayılı Kanunla getirilen muhafaza ve ibraz yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

(4) Sistemi mükelleflere sunan finans kuruluşları tahsilata ilişkin bilgileri, özel entegratörlerin ise bu sistem kapsamında oluşturulan elektronik belgeleri Başkanlığa, Başkanlıkça belirlenen süreler dahilinde elektronik ortamda sunma, iletme veya uzaktan erişime açma sorumluluğu bulunmaktadır. Elektronik ortamda sunum, iletim veya uzaktan erişime ilişkin usul ve esaslar www.efatura.gov.tr internet adresinde Başkanlık tarafından yayınlanan Teknik Kılavuzda açıklanacaktır.

(5) Sistem kapsamında elektronik belge hizmeti sunan özel entegratörler, düzenlenen elektronik belgelerin bir örneğini sistemi kullanan mükelleflerin erişimine kağıt ve/veya elektronik ortamda sunmak zorundadırlar.

(6) Sisteme dahil olan mükellefler mücbir sebepler ve 494 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde belirtilen haller dışında, Sistem kapsamında elektronik ortamda düzenlenmesi gereken belgeleri kağıt ortamında düzenleyemezler. Bu nedenle mücbir sebep veya zorunlu durumlarda kullanılmak üzere yeterli miktarda matbu belge bulundurulması zorunludur.

Sistemin uygulamaya başlama zamanı
MADDE 7 – (1) Bu Tebliğle belirlenen Sistem, 1/9/2019 tarihinden itibaren uygulamaya girer.
Yürürlük
MADDE 8 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
Yürütme
MADDE 9 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.